

Plan for tilsyn av barnehager

Etter Lov om barnehager

Innholdsfortegnelse

Innholdsfortegnelse	2
1. Formål	3
2.Lovgrunnlag	3
3.Delegasjon og myndighet	3
4.Roller	4
5.Forholdet mellom veiledning og tilsyn	4
6.Valg av tema og tilsynsobjekter	4
7. Begrepsavklaring	5
Brudd på regelverket	5
Merknad	5
Foreløpig tilsynsrapport	5
Endelig tilsynsrapport	5
Vedtak om pålegg om retting	5
8.Ulike former for tilsyn	5
Skriftlig tilsyn (dokumenttilsyn)	6
Hyppighet og gjennomføring	6
Rapport.....	6
Rutinebeskrivelse	6
Stedlig tilsyn	7
Gjennomføring.....	7
Hyppighet	7
Rapport.....	7
Rutinebeskrivelse	7
9. Oppfølging	8

1. Formål

Formålet med tilsyn er å sikre at barna i Tønsberg kommune har et godt og forsvarlig barnehagetilbud, gjennom å påse at barnehagene drives i henhold til gjeldende lover og forskrifter. Det er også ønskelig at tilsynet skal være til hjelp for barnehagenes arbeid med å kvalitetssikre og utvikle egen virksomhet.

Plan for tilsyn med barnehager i Tønsberg kommune skal bidra til at kommunen som barnehagemyndighet oppfyller sin tilsynsplikt etter barnehageloven. Planen skal kvalitetssikre og synliggjøre hvordan barnehagemyndigheten jobber systematisk med tilsyn.

2. Lovgrunnlag

Tønsberg kommune har ansvar for å påse at barnehagene i kommunen drives i samsvar med gjeldende regelverk (§ 10, første ledd Lov om barnehager);
§ 10 Barnehagemyndighetens ansvar

Kommunen er lokal barnehagemyndighet. Kommunen skal gi veiledning om og påse at barnehagene drives i samsvar med bestemmelsene i denne loven med forskrifter, med unntak av bestemmelsene i kapittel V med forskrifter.

Kommunens ansvar for å føre tilsyn med barnehager følger av § 53 *Kommunens tilsyn med barnehagene*

Kommunen fører tilsyn med at barnehagene drives i samsvar med denne loven med forskrifter, med unntak av bestemmelsene i kapittel V med forskrifter.

Kommunen kan gi pålegg til barnehagen om å rette uforsvarlige eller ulovlige forhold ved godkjente eller godkjenningsspliktige virksomheter. Hvis fristen for å etterkomme pålegget ikke overholdes, eller forholdet ikke lar seg rette, kan kommunen fatte vedtak om tidsbegrenset eller varig stenging av virksomheten.

Foreldrerådet skal få mulighet til å uttale seg før kommunen fatter vedtak om stenging.

Barnehagen skal uten hinder av taushetsplikt legge frem alle opplysninger som kommunen trenger for å føre tilsyn. Barnehagen skal gi kommunen adgang til barnehagens lokaler.

3. Delegasjon og myndighet

Kommunestyret og utvalg for oppvekst og opplæring har delegert anvendelse av Lov om barnehager, med unntak av § 8, Krav til vedtekter (vedtekter for kommunale barnehager) og § 14 (godkjenning av barnehager), til kommunedirektøren. Kommunedirektøren har delegert egen myndighet til barnehagemyndigheten.

4. Roller

Kommunen har to roller overfor barnehagene. Kommunen er barnehagemyndighet for alle barnehagene (både kommunale og private barnehager), og eier av de kommunale barnehagene. Tilsyn er en oppgave som utføres av kommunen som barnehagemyndighet. Det settes krav til at kommunen skal likebehandle private og kommunale barnehager når den utfører oppgaver som barnehagemyndighet (§ 11, Lov om barnehager). Sentralt ved kommunens tilsynsansvar er at både kommunale og private barnehager skal ha tillit til tilsynet, og at kommunens eierinteresse som barnehageeier blir satt til side.

For å sikre legitimitet og objektiv faglig vurdering skal tilsyn alltid gjennomføres av minst to personer.

5. Forholdet mellom veiledning og tilsyn

Barnehagemyndigheten skal både gi veiledning om - og påse at barnehagene drives i samsvar med gjeldende regelverk (§ 10 første ledd, Lov om barnehager)

Når barnehagemyndigheten gir veiledning, skal det bidra til å gi barnehagene oversikt over hva barnehageloven med forskrifter krever og hva som må gjøres for å få driften i samsvar med dette.

Gjennom ulike former for tilsyn skal barnehagemyndigheten påse, og slik sikre at barnehagene drives i samsvar med lov og forskrifter.

Det stilles mange krav til barnehagenes lokaler og drift også i annet regelverk. Helsemyndighetene, plan- og bygningsmyndighetene og andre har selv ansvaret for sine områder, men barnehagemyndigheten har et overordnet ansvar for barnehagene og må legge opp til et nært samarbeid med de øvrige aktuelle instansene – både i godkjeningsprosessen og ved senere tilsyn.

6. Valg av tema og tilsynsobjekter

For å kunne vurdere om barnehagene oppfyller pliktene i barnehageloven med forskrifter må barnehagemyndigheten framskaffe egnet og tilstrekkelig informasjon om de ulike barnehagenes praksis. Barnehagemyndigheten må vurdere risiko for brudd på regelverket og behov for veiledning og tilsyn. Risikovurderingen skal ligge til grunn for valg av tilsynsobjekter og hva som skal være tema for tilsynet. Aktuelle informasjonskilder kan være informasjon fra tilsyn, årsmeldinger, brukerundersøkelser, klagesaker, bekymringsmeldinger, vedtekter, årsplaner, årsregnskap, medieoppslag, møtepunkter og øvrig kontakt med barnehagene og barnehageeierne.

Barnehagemyndigheten benytter sektorovervåking som arbeidsmåte i arbeidet med risiko- og sårbarhetsvurdering.

7. Begrepsavklaring

I en tilsynsprosess benyttes flere ulike begreper. Her følger en redegjørelse av de mest brukte, for å tydeliggjøre hva barnehagemyndigheten legger i disse.

Brudd på regelverket

Brudd på regelverket (regelverksbrudd) gjelder uforvarselige forhold eller ulovlige forhold som vil føre til pålegg om retting (§ 53 Kommunens tilsyn med barnehagene)

Merknad

En merknad peker på et forbedringspotensial hos tilsynsobjektet, og er ikke et brudd på regelverket. Dette kan være systemforbedringer eller forbedringer i det fysiske miljøet som ikke faller under krav fra lov og forskrifter, men som barnehagemyndigheten anser som hensiktsmessige. Merknader kan føre til brudd på regelverket dersom de blir stående urettet over tid.

Foreløpig tilsynsrapport

Hvis et tilsyn avdekker brudd på regelverket, utarbeides det en foreløpig rapport. Rapporten er et forhåndsvarsel om pålegg om retting av eventuelle brudd på regelverket. Barnehagen ved eier/styrer gis mulighet for å uttale seg før endelig rapport med eventuelle pålegg ferdigstilles. Dersom tilsynet ikke avdekker regelverksbrudd, utarbeides det ikke foreløpig tilsynsrapport.

Endelig tilsynsrapport

Endelig tilsynsrapport sendes til barnehagens eier/styrer. Den ferdige tilsynsrapporten skal være en sammenfatning av:

- de forhold som framkommer som følge av tilsynet
- barnehagemyndighetens vurdering av om barnehagen drives etter barnehagelovens regelverk
- eventuelle pålegg om retting av brudd på regelverket

Vedtak om pålegg om retting

Dersom barnehagemyndigheten finner brudd på regelverket, vedtas det pålegg om retting. Dette er en del av den endelige tilsynsrapporten og forvaltningslovens regler følges. Pålegg om retting er et enkeltvedtak (forvaltningsloven § 2). Vedtaket krever begrunnelse og det skal gis frist til å rette pålegget, opplysninger om konsekvenser dersom fristen ikke overholdes, og opplysninger om klagemuligheter (§§ 24, 28 og 29).

8. Ulike former for tilsyn

Barnehagemyndigheten gjennomfører to ulike former for tilsyn med barnehagene i kommunen (med bakgrunn i Lov om barnehager og tilhørende forskrifter):

1. Skriftlig tilsyn (dokumenttilsyn)
2. Stedlig tilsyn

Tilsyn kan gjennomføres med og uten varsel. Varslet tilsyn er når barnehagen får skriftlig beskjed før tilsynets oppstart. Ved stedlig tilsyn skal varsel normalt sendes barnehagen minst 3 uker før tilsynet

starter. I noen tilfeller vil det være nødvendig med kortere varsel. Tilsyn uten varsel kan finne sted når barnehagemyndigheten av ulike årsaker finner det nødvendig.

Skriftlig tilsyn (dokumenttilsyn)

Skriftlig tilsyn er et tilsyn der undersøkelser og vurderinger baserer seg på skriftlig dokumentasjon fra barnehagene.

Hyppighet og gjennomføring

Det foretas jevnlig skriftlig tilsyn i barnehagene. Gjennomføring og valg av tema er basert på risiko- og sårbarhetsvurdering (punkt 6)

I noen tilfeller gjennomføres det skriftlig tilsyn med bakgrunn i opplysninger til barnehagemyndigheten som vurderes som en høy risiko for brudd på regelverket og som bør undersøkes raskt. Det skal, så langt det er mulig, gjennomføres innen 2 uker etter at barnehagemyndigheten har blitt oppmerksom på forholdet. Hensikten med tilsynet vil være å:

- avklare hva som har skjedd
- avklare mulige årsaker til hendelsen
- undersøke om hendelsen har ført til endringer i barnehagens rutiner
- undersøke om barnehagen har systemer og rutiner som forbygger at lignende hendelser vil kunne skje igjen.

Rapport

Innlevert dokumentasjon danner grunnlaget for tilsynsrapport.

Rutinebeskrivelse

TRINN	FASE	AKTIVITET	ANSVAR
1	Igangsetting	Sende ut varsel om tilsyn til barnehagen sammen med eventuelle skjema, oversikt over hvilken dokumentasjon som kreves, samt frist for innsending.	Barnehagemyndighet
2	Kartlegging	Etterspurt dokumentasjon sendes til barnehagemyndigheten innen fristen.	Barnehagen
3	Utøvelse	Barnehagemyndigheten gjennomgår innsendt dokumentasjon og vurderer denne opp mot gjeldende regelverk. Dersom dokumentasjonen er mangelfull, kan myndigheten be barnehagen om utfyllende informasjon.	Barnehagemyndighet
4	Rapportering	Avdekker tilsynet brudd på regelverket, sendes foreløpig tilsynsrapport til barnehagen innen tre uker. Rapporten skal inneholde frist for tilbakemelding. Frist for tilbakemelding er som oftest 2 uker.	Barnehagemyndighet
		Barnehagen gir en eventuell tilbakemelding på foreløpig rapport innen den gitte fristen.	Barnehagen
		Endelig tilsynsrapport sendes til barnehagen. Rapporten opplyser om merknader og/eller brudd på regelverket med pålegg om retting.	Barnehagemyndighet

		Frist for retting kan være mellom 3 uker og 3 måneder, ut fra sakens alvorlighetsgrad. Rapporten gir opplysninger om klagebehandling.	
5	Oppfølging	Retting og lukking brudd på regelverket.	Barnehagen
		Det lages en årlig oppsummering av funnene i tilsyn med barnehagene. Denne presenteres i «Tilstandsrapport for tønsbergbarnehagene».	Barnehagemyndighet

Stedlig tilsyn

Stedlig tilsyn er tilsyn der skriftlig dokumentasjon fra barnehagene suppleres av samtaler og/eller befarig.

Gjennomføring

Barnehagemyndigheten innhenter skriftlig dokumentasjon i forkant av samtaler og befarig i barnehagens lokaler. Det kan være aktuelt å ha samtaler med barnehagens eier, styrer, andre ansatte og foreldrerepresentanter. I tillegg kan barn, tillitsvalgte og verneombud være aktuelle. Dette skal sikre at barnehagemyndigheten får et godt grunnlag for å vurdere om barnehagen drives etter gjeldende regelverk og ellers er forsvarlig drevet.

I noen tilfeller gjennomføres det stedlig tilsyn med bakgrunn i opplysninger til barnehagemyndigheten som vurderes som en høy risiko for brudd på regelverket og som bør undersøkes raskt. Det skal, så langt det er mulig, gjennomføres innen 2 uker etter at barnehagemyndigheten har blitt oppmerksom på forholdet. Hensikten med tilsynet vil være å:

- avklare hva som har skjedd
- avklare mulige årsaker til hendelsen
- undersøke om hendelsen har ført til endringer i barnehagens rutiner
- undersøke om barnehagen har systemer og rutiner som forbygger at lignende hendelser vil kunne skje igjen.

Hyppighet

Det utføres stedlig tilsyn i utvalgte barnehager i Tønsberg hvert år, på bakgrunn av en risiko- og sårbarhetsvurdering (punkt 6)

Rapport

Innlevert dokumentasjon danner, sammen med referater fra samtalene, grunnlaget for tilsynsrapporten.

Rutinebeskrivelse

TRINN	FASE	AKTIVITET	ANSVAR
1	Igangsetting	Sende ut varsel om tilsyn til barnehagen senest 3 uker før gjennomføring av stedlig tilsyn. Varselet skal gi oversikt over hvilken dokumentasjon som skal vedlegges og frist for innsending. Varsel om tilsyn inneholder møteplan som beskriver tema, gangen i tilsynet, samt hvilke	Barnehagemyndighet

		personer/stillinger som skal delta.	
2	Kartlegging	Etterspurt dokumentasjon sendes barnehagemyndigheten innen den gitte fristen.	Barnehagen
3	Utøvelse	Barnehagemyndigheten gjennomfører samtaler basert på møteplan/valgte tema, samt innsendt dokumentasjon. Det skrives referat fra samtaler, som benyttes til interne saksforberedelser.	Barnehagemyndighet
4	Rapportering	Avdekker tilsynet brudd på regelverket, sendes foreløpig tilsynsrapport til eier/styrer innen tre uker. Rapporten skal inneholde frist for tilbakemelding	Barnehagemyndighet
		Barnehagen gir eventuell tilbakemelding på foreløpig rapport inn en gitt frist.	Barnehagen
		Endelig tilsynsrapport oversendes eier/styrer. Rapporten opplyser om merknader eller brudd på regelverket, med frist for retting. Rapporten gir opplysninger om klagebehandling. Det kan i noen tilfeller vurderes som hensiktsmessig å arrangere sluttmøte hvor endelig rapport gjennomgås og hvor barnehagemyndigheten kan gi barnehagen nødvendig veiledning.	Barnehagemyndighet
5	Oppfølging	Retting og lukking av brudd på lovverket.	Barnehagen
		Det lages årlig en oppsummering av funnene i tilsyn med barnehagene. Denne presenteres i «Tilstandsrapport for tønsbergbarnehagene»	Barnehagemyndighet

9. Oppfølging

Brudd på regelverket skal rettes opp av eier/styrer. Barnehagemyndigheten følger opp innen gitt frist i endelig tilsynsrapport. Dersom barnehagen ikke retter opp regelverksbrudd, skal sanksjoner vurderes (§ 53). Dersom det gjøres vedtak om stenging, skal Statsforvalteren i Vestfold og Telemark varsles gjennom å motta kopi av vedtaket. Statsforvalteren er klageinstans for vedtak etter § 2.

Merknader kan følges opp av barnehagemyndigheten, avhengig av alvorlighetsgrad. Dette må eventuelt framkomme i tilsynsrapporten.

Dersom barnehagemyndigheten oppdager forhold/mangler som gjelder andre myndighetsområder, varsles ansvarlige for disse.